

УДК 342. 95(477)

Катерина Олександрівна ЧИШКО,

старший викладач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8810-7950>

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ) ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ: ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТИ

Для якісної підготовки співробітників поліції в системі Міністерства внутрішніх справ України передбачено існування спеціалізованих установ – закладів вищої освіти (вищих навчальних закладів) із специфічними умовами навчання (п.2 ч.1 ст. 72 Закону України «Про Національну поліцію»(0)), частину персоналу яких складають особи відряджені з Національної поліції України для подальшого проходження служби. Вони призначаються на посади професорів, доцентів, старших викладачів і викладачів тощо(0), а також мають наукові ступені та спеціальні звання поліції. Такі обставини фактично свідчать про подвійний правовий статус осіб науково-педагогічного складу вказаних закладів вищої освіти, мова йде про подвійний правовий статус – поліцейського та працівника системи освіти, наслідком чого є наявні суперечності в регламентації їх робочого часу.

Відповідно до ч.1 ст. 56 Закону України «Про вищу освіту» (0) для науково-педагогічних працівників передбачено скорочену тривалість робочого часу, тобто тридцять шість годин на тиждень, для порівняння – за загальним правилом тривалість робочого часу не може перевищувати сорока годин(ч.1 ст. 50 Кодексу законів України про працю (0)). При чому необхідно враховувати, що скорочений робочий час окрім навчальної діяльності також включає і інші види робіт – методичну, наукову та організаційну, котра іноді не може бути здійснена безпосередньо за місцем роботи. В такому контексті достатньо логічно виглядала норма п.5. 5. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах затвердженого наказом Міністерства освіти України № 161 від 2. 06. 93 (втратило чинність (0)) про встановлення графіку робочого часу викладача, котрий визначався розкладом аудиторних занять і інших видів робіт передбачених його індивідуальним планом.

Одночасно згідно з нормами ст. 91 Закону України «Про Національну поліцію» службовий час для поліцейських визначається розпорядком дня, а враховуючи норми трудового законодавства не повинно перевищувати сорок годин на тиждень. В той же час особливий характер служби може передбачати несення останньої: у святкові, вихідні дні та нічний час; позмінно; за нерівномірним графіком. Для курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання встановлено шестиденний робочий тиждень, а для всіх інших категорій поліцейських робочий тиждень складає п'ять днів. Також необхідно вказати і на те, що науково-педагогічний склад закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання часто здійснює власну професійну діяльність і в суботу згідно з розкладами навчальних занять, маючи не

п'ятиденний, а шестиденний робочий тиждень. Біль того як правило розклади складаються таким чином, що замість скороченого робочого часу, що передбачений чинним законодавством для науково-педагогічних працівників, особи, котрі працюють на відповідних посадах у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання систематично (понад декілька місяців) працюють за нерівномірним графіком, що перевищує загальні норми робочого часу – сорок годин, без урахування роботи у святкові та вихідні дні.

Можна припустити, що постійна робота в таких умовах призведе не тільки до зниження ефективності роботи кожного працівника, погіршення якості ведення навчальних занять (внаслідок об'єктивних, а не суб'єктивних обставин), формування негативного клімату в колективі, а і погіршення психологічного та фізичного здоров'я. Негативним також необхідно визнати і той факт, що це питання залишилося поза увагою як під час численної кількості реформаційних процесів правоохоронних органів, такі і в процесі модернізації сфери охорони здоров'я. За таких умов питання щодо визначення робочого часу та розпорядку дня осіб яким присвоєні спеціальні звання поліції та які відряджені до заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання справедливо вважати актуальним і таким, що потребує чіткої правової регламентації. Насамперед через те, що окреслене питання зачіпає не тільки ефективність роботи таких закладів вищої освіти, кваліфікаційну підготовку перспективних кадрів для органів поліції, а також конституційні права та свободи громадян.

Список бібліографічних посилань:

1. Про національну поліцію: закон України від 02. 07. 2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

2. Про затвердження переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 14. 06. 2000 № 963. *Офіційний вісник України*. 2000. № 24. Ст. 1015.

3. Про вищу освіту: закон України від 01. 07. 2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004.

4. Кодекс законів про працю України від 10. 12. 1971 № 322-VIII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50.

5. Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти України від 02 червня 1993 року № 161: наказ Міністерства освіти і науки України від 13. 11. 2014 № 1310. *Офіційний вісник України*. 2014. № 101. Ст. 2980.